

DİYARBAKIR
SERBEST MUHASEBECİ
MALİ MÜŞAVİRLER ODASI

Maliye Şirketlere Stok İncelemesi Başlatıyor!

Vergi Denetim Kurulu (VDK), geçtiğimiz yıl yaptığı yapay zeka destekli yeni nesil denetimler ve risk temelli analizlerle bir yandan vergiye

gönüllü uyumu artırırken, diğer yandan da, en yüksek matrah, vergi ve ceza rakamlarına ulaşarak rekor kırdı.

Kurul, kayıt dışılıkla mücadelede kararlı duruşunu sürdürürken, mükelleflerin gönüllü uyumunu artıran, rehberlik ve önleyici mekanizmaları öne

çıkaran bir strateji izliyor. Örneğin, beyanname gözetim çalışması, KURGAN, yüksek gelir grupları gözetim çalışması vb.

Başarılı çalışmaları nedeniyle VDK Başkanı Sayın Muhsin ATCI ve ekibi ile Vergi Müfettişlerini tebrik ediyorum.

VDK'dan yeni bir gözetim programı daha!

VDK, içinde bulunduğumuz 2026 yılının hemen başında **yeni bir gözetim çalışması** daha başlattı: **Stok Gözetim Programı!**

Stok gözetim programının amacı ne?

Bu yıldan itibaren stoklar VDK'nın risk analiz ve denetim süreçlerinin merkezine alınıyor! Adım adım bu alanın regüle edilmesi hedefleniyor. Bu

amaçla **“Stok Gözetim Programı”** uygulamaya alındı. Maliye'de, stoklar kullanılmak suretiyle ciddi düzeyde vergi kayıp ve kaçığına neden

olunduğu, gerekli önlemler alındığı takdirde bu kayıp ve kaçığın önleneceği görüşü hakim!

Bu gözetim programı ile; fiili envanter verilerinin vergi incelemelerinde analizi ve kullanımı, işletmenin stoklarının fiilen sayımıyla elde edilen

miktar ve tutar bilgileri, muhasebe kayıtları ve beyan edilen mali tablolarla karşılaştırılacak, bu şekilde, sadece mevcut stok durumu değil, aynı

zamanda geçmiş dönem kayıtlarının güvenilirliği de ölçülecek!

VDK riskli mükellefleri tespit etti!

VDK, yaptığı yapay zeka destekli çalışmalarla, stok yönünden riskli olan mükellefleri tespit ettik . Burada başta imalatçılar olmak üzere her

sektörden, her büyüklükte çok sayıda şirket ve işletme var.

İlk etapta yüksek riskli 300 mükellefe yazı gönderildi!

VDK, stok yönünden riskli olarak tespit ettiği mükellefler içerisinde pilot olarak seçtiği 300'üne gözetim yazılarını gönderdi ve bilgi istedi!

Burada ortaya çıkan neticeye göre stoklar yönünden riskli olduğu tespit edilen tüm mükelleflere gözetim yazıları gönderilecek!

Gözetim yazılarından beklenti ne?

Stok Gözetim Programı yazılarından beklenti,

- Mükelleflerin risklerinden haberdar edilmesi,
- İdarenin kendi durumlarını gördüğünü bilmeleri ve
- Herhangi bir ek denetim ve sonucunda cezai bir süreç olmadan stok maliyetlerini, beyanlarını düzeltmeleri.

Sonrasında ise, gerek duyulması halinde, fiili envanterler ve vergi incelemeleriyle müdahale edilmesi söz konusu olacak.

Hangi bilgiler istendi?

VDK, pilot olarak seçip yazı gönderdiği 300 mükelleften 2025 yılına ilişkin olmak üzere aşağıdaki bilgileri istedi:

1- Sicil-Faaliyet-Karlılık Bilgisi

Faaliyet için; üretim/ticaret/ hizmet işletmesi bilgileri, karlılık için; brüt satış karlılık oranı ve net satış karlılık oranı.

2- İlişkili Kişi Bilgisi

Ortak/yönetici/ iştirak/ bağlı ortaklık VKN, TCKN, ad soyad-unvan, ilişki başlangıç tarihi.

3- Stok Yönetim Bilgileri

Stok yönetiminde hangi programın kullanıldığı, 2025 yılı için stokların yönetiminde hangi yöntemin kullanıldığı (FİFO, Ağırlıklı Ortalama, vb.),

2025 hesap dönemi için stok devir hızı.

4- Stok Hareketine İlişkin Bilgiler-Üretim İşletmeleri İçin

Üretim işletmesi için 2025 yılı üretim ve kaydi stok bilgisi (miktar ve tutar bazlı).

5- Stok Hareketine İlişkin Bilgiler-Ticaret İşletmeleri İçin

Ticaret işletmesi için kaydi stok bilgisi (miktar ve tutar bazlı).

6- Stok Farkına İlişkin Bilgiler

Stok Farkı Bulunması Durumunda Farkın Detayına İlişkin Bilgiler.

7- Dönem Sonu Stokta Kalan Mamul/Ticari Mallara İlişkin Veriler

8- Kesin Mizan Bilgisi Tablosu

Kesin Mizan bilgisi excel formatında hazırlanarak ayrı bir tablo olarak ibraz edilecek.

Verdikleri bilgiler yetersiz bulunanlar incelemeye sevk edilecek!

Mükelleflerin verdikleri bilgiler VDK Risk Analiz Birimi'nce değerlendirmeye alınacak, açıklamaları yetersiz bulunanlardan stoklarını ve beyanlarını düzeltmeyenler incelemeye sevk edilecek!

2026 yılı da zor geçecek!

Görünen köy kılavuz istemez!

Stok Gözetim Programı ile başlayan 2026 yılı, arkasından gelecek yeni gözetim programları ile biraz zor geçecek gibi görünüyor!

Yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri verildikten sonra geçtiğimiz yıl şirket ortağı 10 bin kişiye uygulanan **“Yüksek Gelir Grupları**

Gözetim ve Uyum Programı” 2026 için yeniden gündemde!

Verilen izahlar daha dikkatli değerlendirilmeli!

Maliye ve VDK’nın kayıt dışılıkla mücadelesini, bu konudaki kararlılığını ve duruşunu destekliyoruz. Bu konuda özellikle son dönemde ciddi

mesafeler alındı, başarılar kazanıldı. Vergi inceleme oranı 2024 yılında yüzde 2,91 iken, 2025 yılında yüzde 6,72’ye çıktı. Bu büyük bir başarı!

VDK’nın son dönemde istisnai durumlar dışında tam incelemeden ziyade sınırlı incelemeye öncelik vermesi de, bu oranın artmasında önemli

bir yere sahip. Bu oranın daha da artması şart!

Tabi bu çalışmalara bazı eleştirilerin olması da son derece doğal. Önemli olan doğru işlemin yapılması!

Eleştirilerin başında, mükelleflerce verilen cevap ve bilgilerin dikkatli değerlendirilmediği, yerleşik hale gelen yargı kararlarının hatta özgelgelerin

dikkate alınmadığı hususları geliyor. Gerçekten de, yerleşik içtihat haline gelen yargı kararlarının dikkate alınması, en azından her olayın yargıya

intikal ettirilmesini önleyebilir. Nasıl ki, mükellefler kaybedecekleri davayı açmıyorlarsa, Maliye’de kaybetme ihtimali yüksek olan konularda

yargı kararlarını dikkate alabilmeli ve bu kararları esas alarak işlem yapabilmeli!

Sonuç olarak;

VDK’nın 2026 yılından itibaren vergi incelemelerinin merkezine aldığı **“Stok Gözetim Programı”**ndan beklenti oldukça yüksek. Artık **“ne kadar vergi ödeyim”** dönemi sona erecek gibi!

(Kaynak: Abdullah Tolu / Ekonomim.com | 03.03.2026)